

סדר בכל מחיר

של שני הפקחים, לא ידאג איש לעתיד בני-משפחתו. הוא שלח את שותפו להוציא 150 לירות מהבנק, אחר פנה למטה הארצי של המשטרה, סיפר חלק מן הפרשה. השוטרים האזינו לדבריו בעניין, רשמו את מספרי שטרות-הכסף שבידו, מיהרו לשלוח לשוק-הכרמל שני אנשי-בולשת.

צחוק קצר

כשהגיע לאזור לחנותו וראה את שני הבלשים עומדים

חנווני אליעזר לאזאר
ערכו של כסף

ובדוקים את הגרעינים, רמו בידו לאשכנזי, שעמד מעבר לכביש הפקח הראשי צעד בבטחון, נכנס לחנות, קיבל מידי לאזאר את 150 הלירות — פרי המאבק הממושך והמפרך — ברוך אותו בחג שמח ופנה לצאת.

בו ברגע הרפו הבלשים מן הגרעינים הטעימים וחסמו את דרכו. הוא הכיר אותם, לא איבד אף רגע, הטיל את שטרות הכסף ארצה, כיבד אותם בברכת שלום חמה ולבבית. אולם הם השיבו לו בקרירות, הזכירו לו שהם אנשי-משטרה.

גם אני מהמשטרה? קרא אשכנזי בהחזירו כסיו, מה אתם רוצים ממני, חברה? אתם צוחקים? היה זה צחוק משטחתי קצר, ויום שמחה גדול לרבים מאנשי-השוק. הם העתירו נשיקות על לאזאר, גילו לשוטרים שגם כספם שטף בורם איתן לכיסם של שני הפקחים.

שלוש מלים בודדות

בסך הכל גבתה המשטרה עדויות משמונה רוכלים. בתוכם:

- חיים צילי, שסיפר על 125 לירות שלו שהגיעו לידי הפקחים, ועל סרביים יפני שנוד מביתו לבית קירשנר.
- משה כהן שסיפר כי נאלץ לשלם לשני הפקחים 200 לירות, תמורת דוכן קטן שקיבל.
- לאחר שיחרורם בערבות לא הוסיפו אשכנזי וקירשנר להשלים סדר-שוק, נשאר לשבת בביתם על חשבון חוס-שטם השנתית.
- בביתו, קרוב לשטת-הים, עישן שלמה קירשנר סיגריות בעצבנות, לגם מרק מתוך צלחת פשוטה, שבאה במקום הצלחת היפנית העדינה שהורחמה, הכריז קצרות: אין לי מה לומר על הפרשה.
- לחברו, גרשון אשכנזי, היה מה לומר. הוא החליק על חולצת-הסריקו הצהובה שלו, פלט שלוש מלים בודדות: "הכל מצוץ מהאצבע!"
- מזור הדבר שאנשים כה רבים בחרו למצוץ דווקא את אצבעותיהם, בו בזמן שעל דוכניהם מונחים מטעמים ערבים יותר לחך.

המקום, קיבלו תשובה מיוזרה: "אשלה לכם את קירשנר. תוכלו למצוא אתו שפה משותפת". קירשנר לא התמהמה. כעבור שבוע ימים הופיע בחנות, דיבר בשפה בינלאומית: "כמה שחה לך מקום זה?" "נקוב את המחיר!" השיב לאזאר קצרות. "מאתיים לירות".

באותו זמן היו ללאזאר מאתיים גרעיני חמוניות או דלעת, אך מאתיים לירות לא נראו אפילו בחלומותיו הטובים. הוא ביקש ארכה, התיעץ עם שותפו, נתן לקירשנר למחרת היום תשובה ברורה: "אין לנו כסף. תוכל לקחת את המקום בחזרה".

הדברים פגעו בנימי נפשו העדינה של קירשנר. הוא לא תאר לעצמו שכבודו, כבוד פקח עירוני, יושפל עדיכדייכך. הוא יצא ברוגז. היתה זאת תחילתה של מהמת-עצבים מרתקת. מדי בוקר היו אשכנזי וקירשנר מופיעים מול חנותם של השותפים, מנפנים בידיהם, כאמרים להציב כמה דוכנים במקום הפנוי שלפני החנות.

אולם הנפגעים העיקריים מן המאבק היו עצביהם של הפקחים עצמם. שיק שלם על כל המוגו וסירחונו היה מוטל על כתפיהם המזדקנות. היה הכרח לסיים את הפרשה — בכל מחיר. על כן אור אשכנזי עז, הצה בוקר אחד את הכביש, ניגש אל לאזאר.

"שלום", אמר רכות, "יש לך חצי קילו אגוזים?" בדרך כלל היה לאזאר נותן לו קצת פחות מן הנדרש. אולם הפעם דייק במשקל, קילל חרש והוסיף בקול: "אני מקנה שכזה השלמנו".

"אתה לא בסדר, לאזאר. מה פירוש הדבר שאני שולח לך את קירשנר ואתה אומר שאינך יכול לשלם? אם זה קשה לך, תוכל להשתות אתנו". הם לא השתו. אשכנזי הוריד את המחיר ל-150 לירות. לאזאר סרב. הוא הציע 100 לירות. אשכנזי סרב. ההחלטה נדחתה לשבוע ניסוף.

החופשה קולקלה

בינתיים הגיע גיה-הפסח. מורחי ולאזאר התייעצו, הגיעו למסקנה כי עשרת בני-משפחותיהם זקוקים לכסף יותר מאשר כיסם הרחב של הפקחים. מורחי לקח לו חופשה לשלושת ימי חול-המועד, ושותפו נשאר בודד מול הסרדותיו הבלתי פוסקות של קירשנר.

ביום החמישי של שבוע-הפסח שב קירשנר וביקר בחנות הפירות היבשים. הוא דרש כסף בכל חוקף, גער בלאזאר: "אתה מקלקל לי את החופש!" לאזאר התעצבן. לא היה לו כל רצון לקלקל את חופשתו של יצור כלי-כחל כפקח עירוני הוא הבטיח להשיג את הכסף כעבור שעה, עלה על אופניו, נסע ליפה, שם עסק שלום מורחי בסידור המחסנים.

"שלום", אמר במרירות, "זה נמאס לי! אני לא רוצה לחזור לחנות!"

עתה הגיע תורו של שלום לעלות על אופנים. הוא נסע לחנות, הודיע לקירשנר כי איזו להם כסף וכי הם זקוקים רק למנוחה. הפקדה-השליה הסתלק כלעומת שבא. למחרת, ביום ששי, הופיע במקום אשכנזי בכבודו ובעצמו והסתער על לאזאר ברוגז: "מה זה אתך? אתה ברוגז אתנו? אתה צוחק מאתנו ושולח לנו את השותף שלך?"

"מה אתה רוצה, מר אשכנזי?" "אני רוצה שתאמר לי מה החלטת לעשות. אתה יודע היטב שאם ארצה, אוכל להוריד לך את השולחן ולהכניס למקום שני אנשים אחרים. אתה יודע שיש לי כוח לעשות זאת".

"מה אתה רוצה?" חזר לאזאר על שאלתו. "אני רוצה לדעת אם תתן לי כסף." "שלח אלי את קירשנר בעוד שעה. הוא יקבל את הכסף".

קירשנר היה בחופש. אולם רוחו של אשכנזי קצרה: הוא אמר שיביאו לקבל את הכסף בעצמו. במשך איתה שעה קצרה התפתחו המאורעות במהירות קולנועית. לאזאר הגיע למסקנה שאם ידאג הוא לעתידם

שוק-הכרמל, במרכז תל-אביב, קדח מהתרגשות. הפעם היה משהי שונה מזו הרגיל בצעקה-היהם של הרוכלים, שפילחו את האויר הרווי ריחות דגים מלוחים ופירות מרקיבים גם הנוף נשתנה במקצת: טנדרים ירקקים פשטו על פני השוק, פלטו מקירבם שוטרים, שעברו מדוכן לדוכן, גבו עדויות מדוקדקות.

נושא החקירה היה הפעם אחד: הפעילות רבת-המרץ והיוזמה שניהלו שני פקחים עירוניים משך שמונת החודשים האחרונים. העדות המרכזית והטיפוסית ביותר יצאה מפיו

פקח שלמה קירשנר
הוא לא ידע

של אליעזר לאזאר, גבר צעיר וארך-רגליים, בעל תנית לפירות יבשים

חצי קילו שזיפים

פקח ראשי גרשון אשכנזי ופקח רגיל שלמה קירשנר היו אוהבי-סדר מטבעם. הם החליטו לחסל את תהוהו ובוהו השורר בשוק — בכל מחיר. רוכלים שעמדו בקרבת מרכז-העיר, במקום טיב מבחינה מסחרית, מצאו את עצמם לפתע במקום נידח ושומם מלקוחות. מקומם לא נשאר ריק. הוא נתפס — ללא כל סיבה נראית לעין — על ידי רוכלים אחרים, שעמדו קודם לכן במקום נידח.

אחרי עבודה מאומצת לאורך כל החזית הגיע פקח ראשי גרשון אשכנזי גם לחנותו של לאזאר. הדוכן שעמד לפני החנות נראה לו גדול מדי. הוא פקד לסלק אותו, הציב במקומו שני רוכלים, יצר עם לאזאר מגע ראשון, לא ידירותי-ביחור.

אולם אשכנזי וקירשנר היו גברים טובי-לב הם רצו להדק את היחסים עם העומדים תחת פיקחיהם — בכל מחיר. על כן התחילו לבקר בחנותו של לאזאר, ללוח את ביקוריהם בבקשות צנועות, כגון "תן לי חצי-קילו שזיפים!" מחיר חצי-קילו שזיפים לירה וחצי. אשכנזי היה מושיט ללאזאר חצי לירה — מקבל 500 פרוטות עודף. הוא אהב לקנות גם כמויות גדולות של פרג. לעתים היה מבקש חצי קילו, ללא כל התחשבות עם העובדה שאפילו נשים עשירות קונות פרג בגרמאים.

"הוא לא ידע את ערך-הכסף". ציין לאזאר במרירות, בזכרו שהוא הפסיד, כתוצאה ממסחר מיוחד במינו זה, למעלה ממאה לירות תוך חמישה חודשים. אך לא רציני לקלקל את היחסים אתו.

שפה בינלאומית

לאזאר טעה. כמחרה התברר שאשכנזי ידע היטב את ערכו של כסף. כאשר נואשו שני הרוכלים שהוצבו במקום הדוכן מלמצוא פרנסה והסתלקו לאישם, פנו לאזאר ושותפו, שלום מורחי, לאשכנזי, בבקשה לשיב ולהקציב להם את

החילל, המצוייד בממה קסנה, אך עמוקה ל" מדי. גם הקהל הופתע. הוא חשב שהיה עליו לעמוד בתור, לקנות כרטיסים יקרים. במ" קום זה נאמר לו שההצגה תינתן חינם אין כסף: היא אורגנה על ידי תלם (תיאטרון למעברות). אשר יוסקוביץ משמש כמנהלו. מוזכרו והנער השליח שלו. **מונע הדיק.** "והי הדרך היחיי" דה להחזקת התיאטרון על התקציב בן 90 אלף הלירות, הניתן לנו על-ידי הסוכנות. (המשך בעמוד 12)

רחרח באחיר הלוהט: היה זה ביקורו ה" ראשון באילת. בין אלה שהלבו בעקבותיו היה אדם כבר" גוף. לבוש מכנסי-חאקי וחולצת-חאקי מ" כופתרת למחצה. זאב יוסקוביץ (ראה ב" דחינה) הביא את אנשי תיאטרון אהל להצגה" את החייל האמיי שחייק באילת, ערב יום" העצמאות. השחקנים היו מופתעים. הם חשבו ש" יהיה עליהם להופיע תחת כיפת השמיים, ל" אור מדורות, בליווי מוסיקלי של יללת ת" ניס. במקום זה הובאו לאולם הגדול של בית"

לעומת זאת החליף שכן של רחוב ברגר את מקומו מבלי לקבל אף פרוטה: מיכאל כץ עבר לדירתו המרווחת בשיכון עממי. רענה — מקום שקט לחלוטין.

עולים שווייק באילת

המדחפים נעצרו. הדלת נפתחה. אחד ה" ראשונים שירדו במדרגות המטוס היה ה" כלב הלבן-מסולסל בילי, שמשך אחריו ב" רצועה את גבירתו התמירה, טלילה. בילי

שישה ילדים, טען בנימת-התנצלות: "אף על פי שאין לי שום דבר נגד אחינו שבאי מעיראק, הייתי שמח לו היה אפשר למנוע הכנסת משפחה כל כך גדולה לצריף שלך." הפיתרון שהוצע על ידי האלמוני, שביכ" להיקרא בשם "שכן של רחוב ברנה", היה פשוט: מיכרובסקי ישלם לכץ סכום מסוייב בהקדם האפשרי, הצריף ישוב לרשותו, השלום והשלווה לא יופרו. בשבוע שעבר התברר שבחירת הס"ס לא היתה מוצלחת. אלימלך מיכרובסקי לא זועזע מפתח, לא הועבר לבית-החוללים.